

7. Karaburun Bilim Kongresi 06-09 Eylül 2012

kapitalizmin kiskacında: doğa - toplum - teknoloji

Başvuru Sahiplerinin	Adı Soyadı	Çalıştığı Kurum	Görevi	E-posta adresi
	BARIŞ MUTLUAY	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	barismutluay@gmail.com

Çalışmanın Başlığı	1990’lar Türkiye’inde Sol-Öğrenci Hareketlerinin Arkaplanı : ’96 Öğrenci Koordinasyonları ve ‘Yeni Sol’ İzleri
--------------------	---

ÖZET

Türkiye’nin cumhuriyet döneminde yaşadığı tarihsel olayların kronolojik bir dökümü yapılacak olursa bu listede üniversite menşeli hareket ve vakaların hiç de küçümsenemeyecek ölçüde yer işgal ettiği görülür. Elbette bu sadece Türkiye’ye özgü bir durum da değildir; 1960’ların ikinci yarısı itibariyle Avrupa’nın merkez devletlerinden, Asya’ya; Latin Amerika’dan Afrika kıtasına kadar dünyanın pek çok yerinde “öğrenci olaylarına” tanıklık edildiği unutulmamalıdır. Bu eylemlilikler belirli dönemlerde o kadar yaygın bir görünüm arz etmektedir ki Türkiye gibi toplumsal örgütlülüğün göreceli olarak dar olduğu ülkelerde bu öğrenci hareketleri aynı zamanda çok daha genel olması gereken gençlik hareketleri-mücadelesini de kapsayan ya da ona denk düşen bir görünüm kazanmıştır. Elbette ki bu durum, tıpkı Türkiye örneğinde olduğu gibi öğrenci hareketinin çok abartılı bir güce ulaşmasından değil tam tersine toplumsal muhalefetin zayıf kalmış olmasından kaynaklanmaktadır.

Türkiye’deki gençlik hareketinin ana ve çoğu zaman tek damarı olan öğrenci hareketi de dünya genelindeki gençlik hareketlerinde olduğu gibi bazı dönemlerde ciddi kırılmalar ve rota değişiklikleri yaşamıştır. Bu bağlamda, 1968 öğrenci hareketleriyle 1990’ların öğrenci hareketlerinin dinamikleri oldukça farklıdır. Hiç kuşkusuz bu değişimler de dünyanın diğer yerlerinde yaşanan gelişmelerden bağımsız düşünülemez; 1990’lara gelindiğinde Doğu Blok’unun da çökmesiyle sosyalizm ideasını ve reel sosyalizm anlayışının başka bir format arayışına girmesi, diğer pek çok mücadele ayağında olduğu gibi öğrenci hareketlerinde de ‘başka türlü’ bir arayışa sebep olmuştur.

Bu çalışmada öncelikle öğrenci hareketi kavramsalı irdelenecek, 1968 hareketinin batı dünyasındaki anlamı Türkiye 1968’iyle karşılaştırmalı olarak anlatılacaktır. Bu bağlamda, dünden bugüne Türkiye’de öğrenci hareketlerinin kısa bir değerlendirmesi yapılacaktır. 1980 sonrasında öğrenci hareketlerinin 1990’lara nasıl bir evrim geçirdiği incelenecek, öte yandan 1980’lerin ikinci

“Bilim itaatsiz olana ihtiyaç duyar”
Theodor Adorno

7. Karaburun Bilim Kongresi **06-09 Eylül 2012**

kapitalizmin kiskacında: doğa - toplum - teknoloji

yarısı itibariyle Türkiye sosyalist hareketinin toparlanma sürecinde ‘Yeni Sol’ söylemlerle kurduğu ilişkinin öğrenci hareketlerindeki izdüşümü aranacaktır.

Çalışmanın odak noktasını, bağımsız bir öğrenci hareketi olma iddiasıyla sahneye çıkan ‘Öğrenci Koordinasyonları’nın, gelenekselleşmiş modellere göre farklı sayılabilecek örgütlenme modeli, söylem dili ve eylemlilik anlayışının ‘Yeni Sol’ söylemlerle kurduğu yakın ilişki oluşturacaktır. 1990’lı yılların ortasında, öğrenci popülasyonunda bir anda ciddi bir kitleliliğe ulaşıp, ana akım medyanın ilgisi ve sempatisini kazanan ‘Öğrenci Koordinasyonları’nın yine bir anda dağılması, bileşenlerinin zaman içinde gelenekselleşmiş sosyalist yöntemler ve düşünme biçimlerine yönelmesinin nedenleri aranılacak ve muhtemel çıktılar üzerinden bugünün öğrenci hareketleri üzerinden 1990’lara yönelik bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır.